

kutere Spørgsmaal, der vedrøre vor Udenrigspolitik. Jeg tror derfor, at der, naar Lejlighed dertil frembyder sig, er Grund til at benytte den. Naturligvis forudskikker jeg den Bemærkning, at hvis Besvarelsen af noget af de Spørgsmaal, jeg har kunnet stille eller læggenær for Udenrigsministeren at svare paa, skulde fremkalde nogen Art af Vanskelighed, er det jo givet, at jeg ikke ønsker, at den højtærede Udenrigsminister skal besvare dem. Det maa bero paa hans Afgørelse, hvad det er rigtigt at svare paa.

Det, der ligger allernærmest, er Spørgsmaalet om, hvorledes Forholdet er med Hensyn til den franske Voldgiftstraktat. Den er jo afsluttet omtrent samtidig med den engelske, og jeg antager, at der i Løbet af kort Tid vil komme til at foreligge Forslag for Rigsdagen om Fornyelse af denne Traktat. Hvis det var muligt for Udenrigsministeren, vilde det have sin Interesse at faa Besked om, hvorvidt man er kommen noget videre frem her end med England, eller om man fra fransk Side har stillet sig ligesom England, at man vilde blive staaende ved det, der foreløbig er opnaaet.

Jeg maa maaske fremdeles henstille til Ministeren, at han, naar Ministeriet forhaabentlig i en nær Fremtid faar Lejlighed til at fremsætte Forslag herom, gennem Motiverne i Lovforslaget giver en Oversigt over, hvad der paa dette Omraade hidtil er opnaaet. Jeg tænker herved dels paa en Oversigt over hele den store Gruppe af Traktater, der allerede ere afsluttede mellem de forskellige Stater, dels paa en Redegørelse for Hovedtrækkene i disse Traktater, hvilke forskellige Arter af Traktater der er, og endelig en Redegørelse for, i hvilket Omfang disse Traktater hidtil ere blevne benyttede, altsaa i hvilket Antal af Tilfælde der er blevet truffet voldgiftsmæssig Afgørelse i Henhold til saadanne Traktater. Vi faa jo i vor Rigsdag meget sjælden Meddelelser fra Udenrigsministeriet om Forhold, der paa den ene eller anden Maade vedrøre vor Udenrigspolitik. Jeg skulde tro, at det vilde interessere Rigsdagen meget, om man fra Udenrigsministeriets Side overalt, hvor man havde Lejlighed til at give os Oplysninger, som det ingen Vanskelighed kunde volde at give, kunde faa disse, og at man saaledes vilde være glad ved en let overskuelig Oversigt over, hvorvidt man er fremme med hele den Bevægelse, som knytter sig til Voldgiftstraktater. Og for vort Vedkommende tror jeg at kunne sige, at vi vilde sætte megen

Pris paa, om Rigsdagens Medlemmer af alle Partier fik Lejlighed til paa den lettest mulige Maade at faa Indtryk af, hvor meget der i den Henseende er naaet.

Dernæst vil jeg gøre en Bemærkning med Hensyn til de Traktater, vi have med Sverige og Norge. De ere jo af en lidet vidtgaende Karakter, de ere foreløbig sluttede paa 10 Aar, men ligesom det, saa vidt jeg har forstaaet, fremgik af Udenrigsministerens Udtalelser i Landstinget, at han meget vel kunde tænke sig, at det vilde være muligt, hvis man fra Englands Side kom ind paa en videre Udførelse af Voldgiftstanken, at faa disse Regler udvidede før de 5 Aar, for hvilke Traktaten fornyes, ere til Ende, saaledes vil det vel ogsaa kunne tænkes, at en Videreførelse af Aftalerne overfor Sverige og Norge kunde finde Sted, før Traktaterne ere udløbne; det er vist først i Aaret 1919, de udløbe. Jeg tænker mig, at man ogsaa fra Udenrigsministeriets Side har sin Opmærksomhed henvendt paa alle Forhold i saa Henseende, og hvis der skulde komme et Tidspunkt, hvor Stemningen i de to andre nordiske Lande er af en saadan Karakter, at der bliver Betingelse for at gaa et Skridt videre, nærer jeg ingen Tvivl om, at man i Udenrigsministeriet vil benytte Lejligheden dertil.

Saa er der endelig Forholdet til en Stat, som ere af ganske særlig Interesse, og som jeg gerne lige vil berøre, skønt jeg maaske her nærmest maa antage, at det vil være vanskeligt for den højtærede Udenrigsminister at udtale sig om det; jeg tænker paa Forholdet overfor Tyskland. Der er jo ingen, der vil være i Tvivl om, at den Stat, som Danmark maaske vilde have den allerstørste Interesse af at kunne faa gennemført en Voldgiftstraktat med, netop er Tyskland. Nu ville ærede Medlemmer jo vide, at Tyskland er en af de Stater, der fra første Færd har stillet sig mest uvilligt eller i hvert Tilfælde mest skeptisk overfor hele Voldgiftsbevægelsen, paa den første Haager-Konference endogsaa meget ubehageligt, og ogsaa siden i hvert Fald skeptisk — man tør maaske ikke sige uvilligt, men overmaade skeptisk. Dette har givet sig Udslag i, at Tyskland hidtil kun har afsluttet een Voldgiftstraktat, nemlig med England, og endelig vist Villighed til at afslutte en Voldgiftstraktat med De forenede Stater i Amerika, hvilket imidlertid strandede paa de Forhold i det amerikanske Senat, som jeg for et Øjeblik siden berørte. Jeg har imidlertid efter de Udtalelser, som i den senere